

foto: Jolanka Krchová

Novinky ze stolu našeho starosty

V této rubrice připomínám důležité okamžiky z práce zastupitelstva a úřadu města.

Máme za sebou první polovinu roku 2025. Co vidím, když se rozhlednu po svém stole.

Finále prováděcího projektu na rekonstrukci ČOV Přízeř. Následuje rozpočet a můžeme vybírat dodavatele. Doufám, že na podzim zahájíme práce. Podobně je na tom cesta na Přízeři. Rozpočet je připraven a budeme vybírat dodavatele. Cesta by mohla být na podzim hotová. Máme příslib padesáti procentní dotace na traktor s čelním nakladačem. Nyní musíme projít výběrovým řízením, protože dotace z programu SZIF je přísná, a traktor bude náš. Pokusně jsme nainstalovali na vodojem na Přízeři vzdálený odečet spotřeby vody „Voda pod kontrolou“. To by nám mělo umožnit včas zaregistrovat neobvyklou spotřebu. Rád bych stejnou „včasnou“ kontrolu zřídil na všech zdrojích pitné vody. Myslím, že letos bude opravdu nedostatek srážek. Mimochodem, rozhodně doporučuji šetřit s vodou. Pracujeme na rozšíření ČOV Rožmberk o kalolis, seznamujeme se s možnými řešeními a hledáme inspiraci u sousedů. Instalace kalolisu by přinesla úsporu za vyvážení kalu s vyšším obsahem

vody. Rozpracovaný máme pasport zásobování kempu pitnou vodou, jako podklad pro uzavření smlouvy o věcném břemeni s Lesy ČR. Podobný zdoluhavý proces jsme nastartovali pro vložení skutečného stavu stavby ČOV Rožmberk do katastru. V průběhu podzimu musí být provedena oprava dvorní fasády komplexu Rožmberk nad Vltavou čp. 74 a současně musíme připravit projektovou dokumentaci pro opravu části střechy tohoto objektu. Zkompletovali jsme podklady pro vyúčtování dotace na kotle pro domy Rožmberk nad Vltavou čp. 3 a čp. 74. Už se těšíme, kdy nastoupí Seterm na pokládku nízkého napětí a výměnu veřejného osvětlení na Latránu.

Na podzim nás čekají také kulturní zážitky, jako Loučení s létem s kapelou Chlapi v sobě a Slavnosti Svatého Huberta s pestrým programem.

Všechny vás srdečně zdravím a užijte si letní dovolenou.

- Bohuslav Čtveráček, starosta -

Ostrov pokladů. HRABANIŠTĚ v kempu

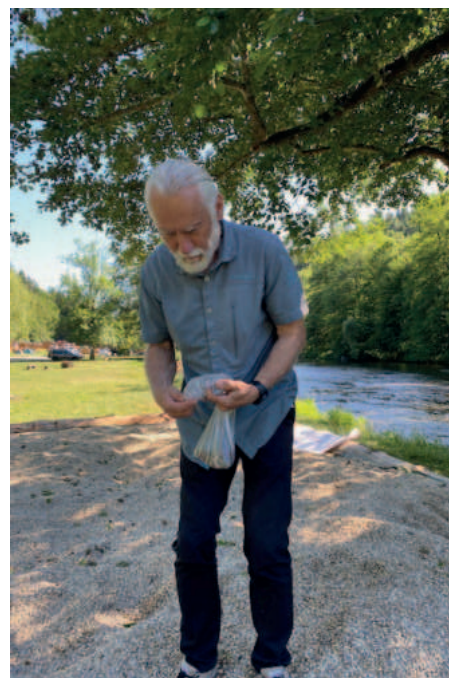
Vážení velcí i malí čtenáři, na letní měsíce jsme pro vás připravili mimořádnou a jedinečnou zábavu v podobě hledání polodrahokamů. Ostrov pokladů naleznete v obecním kempu v Rožmberku nad Vltavou. Pro ty, kteří nevědí, je to ten za „Bílým mostem“ za městem pod hradem. Na konci kempu ve stínu veliké olše, dva metry od řeky Vltavy je v ohradě ze smrkových kmenů padesát tun „Vltavínonosného kačírku“ ve kterém můžete najít svůj poklad. Jsou tady růženiny, opály, ametysty, záhnědy, tygří oka a mnoho dalších kamenů. Při troše štěstí tady najdete i VLTA-VÍN do hmotnosti okolo jednoho gramu. Skvělé, je že na „Hrabaništi“

nepotřebujete žádné nástroje a stačí vám pouze trpělivost, šikovné ruce a ostrý zrak. Hledání je v červenci bez poplatku a nikterak omezené dobou hledání.

Svoje štěstí můžete zkusit i na našem dětském hřišti v centru města. kde jsme navezli stejný „Vltavínonosný kačírek“ se spoustou dalších polodrahokamů.

Všem vám přeji hezké léto a hodně štěstí.

- Daniel Hovorka, místostarosta -

V červenci a srpnu oslaví významné životní jubileum:

Milan Polák
Markéta Valíčková
Antonín Chládek
Anna Jamriková
Milena Liklerová
Anna Svobodová
Zdeněk Adamko
Marta Petráková

Přejeme pevné zdraví a hodně elánu do dalších let!

Příští číslo Rožmberského zpravodaje vyjde na začátku září. Přejeme Vám krásné léto plné pohody, sluníčka a odpočinku!

- redakční rada -

Drony, myslivci a dobrovolníci pomáhají zachránit životy před senosečí

Budíček ve 4.00 ráno, umýt, obléknout a vyrazit na předem smluvené místo.

Takto již každoročně zahajuje parta lidí koncem května a začátkem června svůj běžný den. Začátkem léta totiž vrcholí senoseč, což pro mladou a drobnou zvěř, u nás tedy zejména pro srnčata a daňčata, představuje velké nebezpečí. Mláďata leží ukrytá v trávě, sama nejsou schopna při příjezdu zemědělských strojů uniknout a bez pomoci je čeká téměř jistá smrt. Odhaduje se, že bez dronování se ročně v České republice při senoseči zaseká až 60.000 srnčat!

V posledních letech se však myslivci společnosti Agrowald s.r.o. za pomoci dvou dronů s termovizní sníží co nejvíce srnčata a daňčata zachránit. Právě v brzkých ranních hodinách, kdy je teplotní rozdíl mezi tělem zvěře a okolím nejvýraznější, drony snadno odhalí ukrytá srnčata v porostu. My pak máme šanci je vynést na okraj lesa a uchránit tak před jejich záhubou.

Po celou dobu, kdy jsou mláďata zabezpečena v bednách, aby nekončila pod koly traktorů a ve spárech ostrých nožů sekaček, se z dohledu srnčí či daňčí maminky nevzdálí. A právě díky tomu, že zůstávají v kontaktu a že se po ukončení sečení vypustí, se rychle vracejí zpět do péče matky. Díky této metodě se každoročně podaří

v celé republice zachránit stovky až tisíce malých životů a přitom neomezit práci zemědělců. Spojení přírody a moderní techniky tak ukazuje, že šetrné hospodaření a ochrana volně žijících zvířat mohou jít ruku v ruce, pokud se někdo alespoň trochu snaží.

Chtěla bych touto cestou poděkovat našim hlavním hrdinům - dronářům myslivci panu Janu Friedlovi a panu Petrovi Brázdovi, kteří u nás každoročně létají s dronem a odvádí tuto zásluhou práci. Dalším hlavním hrdinou, kterého bych chtěla zmínit, je nepochybně i Jiří Kronika, který téměř denně v době senosečí obětuje čas na dospání a je základním kamenem této záchranářské skupiny. Díky si zaslouží i všichni myslivci Agrowaldu, kteří se střídali v ranní pomoci a účastnili se vynášení

srnčat do bezpečí. A samozřejmě musím zmínit i společnost Agrowald s.r.o a její představitele, protože oni ještě ve spolupráci se spolkem STOP SEČENÍ SRNČAT toto vše organizují a umožňují.

Ať už stojíme na louce s dronem nebo odnášíme mláďata do bezpečí, děláme to proto, že nám na přírodě záleží. Můžeme tak přírodě vrátit aspoň kousek toho, co nám dává. Každý zachráněný život nám pak připomíná, že i malá pomoc má smysl.

- S úctou Daniela Blechová Fröstlová -

Poutníci opět v Rožmberku nad Vltavou

Již po 19. uvítalo město Rožmberk nad Vltavou poutníky při jejich cestě do Orvieto poblíž Říma v Itálii. Účastníci takto putují pravidelně z Prahy a na část cesty mezi Rožmitálem na Šumavě a Vyším Brodem se k nim symbolicky připojuje také skupina místních turistů.

- Bohuslav Čtveráček, starosta -

Uzávěrka dalšího čísla Rožmberského zpravodaje je 18. 8. 2025

Rožmberský zpravodaj – periodický tisk územního samosprávného celku Města Rožmberk nad Vltavou. Vydává Město Rožmberk nad Vltavou, Rožmberk nad Vltavou 2, 382 18, IČ: 00246115 | **Registrační značka:** MK ČR E 23671 | Vydáváno 1x za měsíc nákladem 200 ks | **Datum vydání:** 8. 7. 2025 | V Rožmberském zpravodaji nejsou uvedeny akademické tituly | **Odpovědná redaktorka:** Jana Adamko | **Redakční rada:** Jana Adamko, Lenka Tomková, Drahomíra Čížková, Hana Suchá, František Fazekas | **Kontakt pro příspěvky, informace a inzerci:** podatelna@mestorozmberk.cz, tel.: 380 749 820 | **Grafika a sazba:** František Fazekas | **Tisk:** TISKÁRNA ČERNÝ s.r.o.

Zahájení výstavy Svět propisovací tužky

Expozice představuje cca 18000 tužek ze sbírek pana Aloise Hajera a Stanislava Trnky. Obě původní sbírky v celkovém počtu téměř 28000 propisek byly věnovány městu Rožmberk nad Vltavou vnukem pana Hajera a panem Trnkou. Výstava potrvá do konce prázdnin, vždy od úterý do neděle v době od 10 do 15 hodin. Vřele doporučuji, přijďte se podívat, je to opravdu zážitek. Při příležitosti přípravy výstavy jsme také upravili prostor městské galerie pod názvem „Galerie Radnice“. Za enormní nasazení při instalaci výstavy děkuji panu Stanislavu Trnkovi a panu Štefanu Smolenovi. Ruku k dílu přiložily také technické služby města.

- Bohuslav Čtveráček, starosta -

Den dětí - Cesta kolem světa

V neděli 1. června 2025 slavily děti po celém světě svůj den. V Rožmberku nad Vltavou jsme oslavu Dne dětí pojali jako cestu kolem světa. Děti si zaletěly do Řecka, Grónska, Egypta a dalších zemí, ve kterých si vyzkoušely zručnost, trpělivost, obratnost nebo odvahu. Poděkování patří všem, kteří se zapojili do uspořádání této krásné oslavy. Úsměvy a nadšení dětí jsou tou největší odměnou!

- Jana Adamko, foto: Jolanka Krchová -

POZVÁNKA

Srdečně zveme ženy všeho věku na společná pravidelná posezení. Sraz je vždy první středu v měsíci v 17 hodin na náměstí (sirény v pravé poledne vám setkání připomenou). Následně se domluvíme, kam zajdeme posedět. Rády bychom tak podpořily pravidelná setkávání žen napříč generacemi, strávily příjemný čas a zároveň podpořily místní podniky.

Těšíme se na Vás
Rožmberské ženy

Fotoreportáž: Vinný koš 2025

Z našeho okolí: Mladí hasiči se vrátili do Vyššího Brodu

Několik let byla hasičská mládež ve Vyšším Brodě v útlumu. Kroužek mladých hasičů nefungoval a vypadalo to, že další generace dobrovolných hasičů v našem městě zůstane jen snem. Myšlenka ho znovu obnovit mi však začala kličít v hlavě díky mým dvěma malým dětem. Jednoho dne za mnou přišly s prostou, ale silnou prosbou: „Tati, nemohli bychom chodit do hasičů?“

Jejich přání mě motivovalo a postupně se zrodilo rozhodnutí pustit se do projektu obnovení kroužku. Oslovil jsem velitele jednotky i starostu sboru, kteří mě v této iniciativě ochotně podpořili. Společně s kolegyněmi Klárou A., Dominikou R., Terezou S. a Veronikou W. jsme se pustili do příprav. Na podzim loňského roku jsme uspořádali nábor nových členů – a výsledek nás doslova překvapil. Přihlásilo se více než 30 dětí, které jsou dodnes aktivní a nadšené.

Děti jsme rozdělili do tří věkových kategorií – Přípravka, Mladší a Starší. Přes zimu jsme trénovali v hasičské garáži, kde jsme se věnovali základním technickým dovednostem a „požárnímu útoku na sucho“. Jakmile nám to na jaře dovolilo počasí, přesunuli jsme se ven – na hřiště, kde jsme začali s ostrými tréninky.

Vrchol dosavadní práce přišel 21. června 2025, kdy se dvě naše družstva zúčastnila svých vůbec prvních závodů v požárním sportu. Ačkoliv šlo o premiéru, děti obstály se ctí a my jsme na ně nesmírně hrdí.

V našem kroužku se děti neučí jen běhat s hadicí. Věnujeme se technickému vzdělávání – poznávají hasičskou výstroj a výzbroj, učí se, jak správně reagovat v krizových situacích, jak fungují přetlakové ventilátory, jak se obsluhuje hasičské čerpadlo nebo jaký je rozdíl mezi zásahovou a vycházkovou uniformou.

Součástí přípravy je také všestrannost – ať už jde o běh, překážkové dráhy, uzlování, topografii, nebo první pomoc. Děti si osvojují základní po-

hybové dovednosti, učí se spolupracovat v týmu a zvládat výzvy. Tělesná zdatnost je důležitá, ale ještě důležitější je správná motivace a srdce na pravém místě – a to u našich mladých hasičů rozhodně nechybí.

Naší vizí není jen vychovat budoucí členy výjezdové jednotky. Chceme v dětech probouzet smysl pro kolektiv, zodpovědnost, vzájemnou pomoc a úctu k přírodě. Učíme je, že každý člen týmu je důležitý a že spo-lehnout se jeden na druhého je klíčem k úspěchu nejen na závodech, ale i v životě.

Těší nás, že jsme mohli navázat na dlouholetou tradici hasičské mládeže v našem městě. Věříme, že kroužek mladých hasičů bude ve Vyšším Brodě i nadále růst a stane se silným základem pro další generace hasičů.

- Za tým mladých hasičů David Adamec, hlavní vedoucí mládeže -

Komunitní zahrádka

Máme radost, že komunitní zahrádka nad náměstím budí čím dál větší zájem. Na jaře nám někteří z vás věnovali semínka a sazeničky, díky technickým službám města máme nový kompostér a rozšířili jsme chov králíků, kteří jsou milým zpestřením pro děti i dospělé. Děkujeme všem, kteří se na péči o toto místo podílíte. A pokud jste do tohoto koutku města ještě nezavítali, tak to napravte. Prosíme jen o slušné chování a dodržování zákazu krmení králíků.

- Za Rožmberský kulturní spolek Jana Adamko -

Vltava a Rožmberk – cesta vody, cesta času

Vltava jako inspirace, zdroj obživy i nedílná součást regionu.

Na to vše poukazuje nová výstava v galerii hradu. Ne náhodou si Rožmberkové zvolili pro své první sídlo právě ostroh nad meandrem Vltavy. Staletí plynula, Rožmberkem procházely časy dobré i zlé, ale řeka Vltava zde zůstala stejná.

Historické pohledy na rožmberský hrad a zámek, které doplňují výstavu, poukazují na jedinečnost místa i ikonický význam řeky Vltavy.

Nově připravená výstava je součástí projektu Vltava slavná a splavná, který připravil ve spolupráci s mnoha dalšími kulturními institucemi Národní památkový ústav.

V neděli 13. července dorazí na hrad Rožmberk vltavská štafeta, která propojuje významná místa podél toku řeky Vltavy. Vltavská štafeta startovala 1. července. Během dvou měsíců přepraví vodu od pramene řeky do Jízdárny Pražského hradu, kde zahájí výstavu VLTAVA slavná & splavná.

- Za tým hradu Rožmberk Andrea Čekanová, kastelánka -

Rudolf Alt

S hostem na Rožmberku

Letní měsíce jsou pro nás už tradičně ve znamení setkávání se zajímavými osobnostmi. Letos přijal naše pozvání do projektu S hostem na Rožmberku

Václav Cílek – geolog, klimatolog, spisovatel a popularizátor vědy, publicista a filozof - úterý 15. 7.,

Marek Orko Vácha - kněz, který propojuje víru s vědou - úterý 22. 7.

Moderované besedy začínají vždy ve 20:00 hodin.

- Za tým hradu Rožmberk Vás srdečně zve Andrea Čekanová, kastelánka -

Pohled (do) minulosti

V roce 2025 si připomínáme 20 let od doby, co byla z Hrudkova u Vyššího Brodu přesunuta do Českých Budějovic plicní léčebna. Zároveň právě probíhá jednání mezi městem Vyšší Brod a Jihočeským krajem o předání celého, dnes již výrazně chátrajícího areálu bývalé léčebny, městu Vyšší Brod. Pojďme se však podívat na historii tohoto zdravotnické zařízení, které časem s Vyším Brodem a jeho okolím téměř srostlo a stalo se až legendárním.

Léčebný ústav byl sice umístěn do objektů, které do té doby sloužily k ubytování stavebníků lipenského vodního díla, ale nešlo jen o náhodné nové využití dále nepotřebného areálu. Dalo by se říct, že to bylo právě naopak. Pro dočasné ubytování pracovníků národního podniku Vodní stavby byl využit areál, který se od počátku uvažovalo použít jako plicní sanatorium. Jeho umístění na úpatí Kraví hory nad Vyším Brodem navrhoval již v roce 1946 spolu s dalšími odborníky hlavní lékař Okresní národní pojišťovny v Kaplici MUDr. Karel Lavický. Příznivé klimatické podmínky a výhodné slunné místo byly shledány jako ideální pro doléčování pacientů postižených plicními chorobami. Přestože byla výstavba sanatoria v poválečné době velmi potřebná, bylo také v té době jasné, že na tak velkou investici nebudou v období obnovy republiky potřebné prostředky.

Ty bylo v první řadě nutné investovat do budování průmyslu a s tím spojených hospodářských odvětví, včetně energetiky. Hlavním cílem bylo rychle nastartovat ekonomiku státu, která byla za doby nesvobody ochromena. Mezi stěžejní úkoly patřilo rozhodnutí energeticky využít Vltavu. Jako jeden ze stupňů plánované vltavské přehradní kaskády měly být vystavěny přehrady a elektrárny Lipno I a II s tím, že tato výstavba získala po politickém převratu v únoru 1948 nejvyšší prioritu. Projektční a přípravné práce začaly běžet na plné obrátky. Mezi ně patřil i problém s vyřešením akutní potřeby ubytování zaměstnanců, kteří budou tuto výstavbu provádět. To mělo zabezpečit několik nově vystavěných bytových komplexů. Tak například přímo na Lipně n/V. byla vystavěna řada bytových domů, které následně položily základ nové obce, a další ubytovací kapacitu bylo rozhodnuto vystavět na Hrudkově. Ta měla být následně využita pro zdravotní účely.

Proto o zahájení výstavby areálu na Hrudkově píše v kronice železniční stanice Vyšší Brod – klášter její správce Josef Slepíčka, že byla „v roce 1951 zahájena stavba sídliště naproti nádraží, které bude sloužit jako ústav pro utužení zdraví rodin, z nichž rodinný příslušník onemocněl TBC.“ Dále uvádí, že v souvislosti s touto stavbou značně stoupla doprava na trati, a vyjmenovává, že „přepraveno na tuto stavbu bylo 1 100 000 ks cihel, 1 200 tun hotových cementových výrobků, 190 tun tašek, 360 tun cementu, 360 tun vápna, 200 tun štěrku, 200 tun dlažebních kostek, 800 tun písku a ještě jiných vozových zásilek se dřívím a strojními součástkami.“ Pan Slepíčka dodává, že koleje určené pro vykládku nestačily a vykládka a doprava materiálu na tuto stavbu probíhala nepřetržitě ve dne i v noci.

Můžeme upřesnit, že se stavbou areálu, který byl následně běžně označován jako Sídliště, se

začalo v červenci 1951. Československé stavební závody, národní podnik Tábor zde do konce roku 1951 vystavěl v hrubé stavbě šest objektů (pozdější pavilóny A-F) a dvě bytovky (dnešní Hrudkov čp. 51 a 52). Následující rok se ve stavbě pokračovalo a rozestavěny byly další dva objekty (dnešní Hrudkov čp. 49 a 50). Již v roce 1952, ale hlavně v roce 1953, se do dokončovaných objektů stěhovali noví obyvatelé. Pokud měla celá obec Hrudkov (obsahující dolní Hrudkov u řeky, zadní Hrudkov, Lachovice a Kleštín) v roce 1951 celkem 215 obyvatel, byl v roce 1952 jejich počet již 435 a v roce 1956 dokonce stoupl na 960 obyvatel. Že se při výstavbě jednalo o budoucí uzavřený areál, může nasvědčovat také to, že domům nebyla po kolaudaci přidělena běžná čísla popisná. Jednotlivé budovy byly již při stavbě označeny jako „objekt č. 1-10“ a v tomto označování se následně pokračovalo při další výstavbě areálu. Nově stavěné sídliště na Hrudkově bylo spojeno se silnicí Vyšší Brod – Rožmberk n/V. asfaltovou silniční spojkou, která procházela celým areálem. Pro potřebu obyvatel sídliště zde byla v květnu 1953 otevřena prodejna se smíšeným zbožím a v září následujícího roku 1954 zde byla zřízena mateřská škola. O kulturní vyžití obyvatel se starala nejprve kulturní jizba v objektu č. 10 a od 1. května 1955 nově zřízený závodní klub ROH. Ten měl prostornou klubovnu místnost v právě dostavěném dřevěném objektu č. 11. Zde probíhaly různé oslavy, konaly se přednášky a estrády a dokonce zde promítalo kino. Do objektu č. 1 (pozdější pavilón A) byla v roce 1953 také přestěhována hrudkovská obecní knihovna. V sídlišti začaly pracovat některé společenské organizace, z nich nejaktivnější byla Rada žen, později změněná na Výbor žen. Jak rychle začal život tohoto svébytného sídliště, stejně tak rychle po několika letech končil spolu s dokončováním výstavby lipenského vodního díla. V letech 1958-1960 docházelo k odlivu zde bydlících obyvatel, kteří se stěhovali na další stavby přehrad nebo odcházeli za prací na jiná místa. Čtyři objekty v sídlišti tu ještě na čas převzal národní podnik Restaurace a jídelny a byly provozovány jako hotel, ale celý areál se již připravovat na svůj nový život. Na pohlednici z nakladatelství Orbis Praha (Obr. 1), kterou fotografoval Vladimír Hyhlík v roce 1960, vidíme hrudkovský areál těsně před jeho dostavbou.

Obr. 1

Novým úkolem pro sídliště, které povolna opouštěli stavebníci lipenské přehrady, bylo sloužit zdravotnickým účelům. Po vyklizení měly být všechny stávající objekty předány Krajskému ústavu národního zdraví (KÚNZ) – nemocnici České Budějovice. Ta se měla spolu s Okresním investičním útvarem Český Krumlov postarat o jejich rekonstrukci a výstavbu dalších objektů, které byly potřebné pro zdravotnický provoz. Na to byl radou Jihočeského krajského národního výboru (JČKNV) vyčleněn generální rozpočet ve výši 11 342 000 Kčs. Projekt rekonstrukce a dostavby vypracoval Stavoprojekt České Budějovice a podle záznamu v kronice obce Hrudkov se začalo s výstavbou garáží s vrátnicí a objektem uhelné kotelny dne 3. května 1960 a s výstavbou léčebného pavilónu dne 1. července 1960. Stavbu prováděly Pozemní stavby Český Krumlov, ale její průběh nebyl zrovna uspokojivý. Od počátku se potýkala s velkými problémy, mezi něž patřily například neúměrně dlouhé dodací lhůty zvláště u prefabrikovaného stavebního materiálu, ale také velký nedostatek pracovních sil. Navíc se při výkopu základů pro léčebný pavilón narazilo na skálu, kterou bylo pro další postup třeba odstřelovat. Plán výstavby se průběžně plnil na necelých 30 %, takže například garáže a vrátnice, které sice byly již v srpnu vystavěny alespoň v obvodovém zdivu, zůstaly ještě koncem října 1960 pro nedostatek stropních a střešních prefabrikátů nezastřešeny. Výstavba léčebného pavilónu zůstala v říjnu 1960 jen u pokračujícího hloubení stavební jámy, provádění výkopu základových rýh a bednění základů.

Přestože stavba již půl roku probíhala, teprve 16. listopadu 1960 se uskutecnilo na Místním národním výboru (MNV) ve Vyšším Brodě vlastní řízení ohledně vydání rozhodnutí o přípustnosti stavby. Kromě toho, že zde byly předneseny připomínky zúčastněných orgánů státní správy k vlastní stavbě, byl zde zmiňován také její výrazně pomalý postup. Stavební povolení na nově stavěné objekty bylo poté vydáno odborem výstavby ONV Český Krumlov dne 28. listopadu 1960 a rozšířeno dodatkem z 11. prosince 1961. Protože Pozemní stavby z Českého Krumlova nadále neskýtaly záruku nějakého většího zrychlení stavby, natož dodržení stanoveného plánu, byla tato od 1. dubna 1961 předána Pozemním stavbám z Českých Budějovic. Mimo již zmíněnou kotelnu, garáže s vrátnicí a léčebný pavilón, začala v areálu vyrůstat také nová velká hospodářská budova, kde měla být umístěna kuchyně s jídelnou a ústavní prádelna. Jednotlivé objekty pak byly spojovány krytými chodbami, jejichž součástí byly otevřené lehárny pro pacienty. Ty můžeme dobře vidět na pohlednici vydané Komunálními službami Kaplice – Fotoslužbou Vyšší Brod, která prošla poštou v roce 1968 (Obr. 2).

Již při předcházejícím ubytovacím provozu se vyskytl problém s nedostatkem pitné vody, která byla vedena z prameniště na úbočí Kraví hory. Tento zdroj pro zdravotnický provoz zdaleka nedostačoval a dodávka vody byla vyřešena velmi netradičním způsobem. Jako nový zdroj vody byl využit vodní náhon, který na protější straně vltavského údolí odbočuje z potoku Menší Vltavice a vede k cisterciáckému klášteru, a to podél dnešní tzv. Opatské stezky. Na konci náhonu byl v bezprostřed-

Obr. 2

ní blízkosti kláštera zřízen drobný vtokový objekt, odkud se voda dále vedla potrubím přes Vltavu do údolí Lachovického potoka pod areálem léčebny. Zde byla stavěna nová úpravná vody. Protože byla výškově umístěna o něco níže než vtokový objekt na klášterním náhonu, voda do ní přitékala samovolně. V podstatě hned vedle úpravny pitné vody byla zřizována také nová čistírna odpadní vody, která následně vypouštěla vyčištěnou vodu do Lachovického potoka.

Další komplikací při přeměně někdejšího ubytovacího areálu na plicní léčebnu bylo pomalé vyklizení stávajících objektů a jejich předávání investorovi. V říjnu 1961 probíhalo komisionální jednání ohledně vyklizení objektů č. 5 a 6 (pozdější pavilony E a F), kdy dosavadní jednání mezi Vodními stavbami a KÚNZ nikam nevedlo. Předmětem sporu nebyl jen stav, v jakém mají být objekty předány, ale také to, že v objektu č. 6 dosud bydlelo deset rodin, pro které nebyly zajištěny náhradní byty. Přizvání zástupci MNV Vyšší Brod tak navrhovali, aby se rodiny přesunuly do již zrekonstruovaných objektů a aby při hledání zaměstnanců KÚNZ vybíral právě z jejich řad, čímž by jim vznikl nárok na byt v areálu léčebny. S tím samozřejmě KÚNZ nechtěl souhlasit a důrazně volal po brzkém vyklizení a předání objektů. Vzhledem k trvající bytové nouzi se však dařilo rodiny stěhovat do náhradních bytů jen velmi pomalu. Svědčí o tom fakt, že ještě v prosinci následujícího roku 1962 potvrzovala rada MNV přidělení dvou bytů zcela mimo pořadník posledním dvěma rodinám, aby bylo možné předat poslední objekt KÚNZ. Je třeba dodat, že rozhodnutí o přípustnosti adaptace stávajících objektů léčebny bylo odborem výstavby ONV v Českém Krumlově vydáno až 27. dubna 1963. Z konce března 1963 pochází zpráva o činnosti komise MNV pro výstavbu a zvelebení obce, která byla určena pro plenární zasedání MNV. Předseda komise František Košina v ní mimo jiné uvádí, že „*výstavba doléčovacího ústavu následkem tuhé zimy jeví menší zpoždění. Kompletně byl již dokončen léčebný pavilón, vrátnice a hospodářská budova. Pracuje se na rekonstrukci ubytovacích pavilónů a dokončují se spojovací chodby. Rovněž v závěrečné pracovní fázi je vodoinstalace, kanalizace a parovod. Rozestavěna je úpravná vody. Chybí ještě provedení oplocení, některé záhozy a konečná úprava terénu.*“

Tato zpráva nám ale také dokládá, že plicní léčebna nebyla ve Vyšším Brodě mezi občany příliš vítána. Jednalo se o jev, který zřizování podobných ústavů provázal na řadě jiných míst. Pan Košina tak ve zprávě občany uklidňoval: „*Setkáváme se často s názory některých občanů, že budou také částečně ohroženi na zdraví. Tyto obavy jsou zcela zbytečné a neopodstatněné, neboť ústav bude pečlivě izolován, takže o šíření nákazy nemůže být vůbec řeči. Všecky odpady a splašky budou ve speciálních chlorovnách desinfikovány.*“ Zároveň se snažil vysvětlit, že sanatorium „je opravdu ústavem doléčovacím, tj. rehabilitačním a nikoliv nemocnicí. Nehrozí proto otevřením ústavu do provozu žádné nebezpečí po stránce zdravotní, naopak uvedením ústavu do provozu může naše město jedinečně získat a hlavně výhodnými klimatickými podmínkami pomoci těm, kteří této pomoci potřebují, aby s navráceným zdravím se mohli vrátit zase ku své plodné práci.“ Obavy obyvatelstva se zřízením plicní léčebny ještě po létech dokládalo i samotné vedení ústavu.

O uzavřenost areálu se také mělo postarat jeho celkové oplocení, které nezahrnovalo jen vlastní objekty, ale i část přilehlého lesa, pastvin a pole. Tento zábor měl nakonec plochu bezmála 25 hektarů a přerušil původní cestu do Lachovic. Můžeme ji ještě vidět například na pohlednici nakladatelství Orbis, kterou fotografovala Eva Radnická a poštou prošla v roce 1966 (Obr. 3). Zde vidíme, že cesta do Lachovic vedla od železničního přejezdu u stanice Vyšší Brod – klášter vlevo za nádražím a pak stoupala po stráni až k objektu č. 1 (pozdějšímu pavilonu A). Odtud vedla dále k osadě lesem a její trasa je dodnes v lesním porostu velmi

Obr. 3

dobře patrná, neboť tudy stále vede pěší stezka. Pro příjezd do Lachovic tak bylo nutné nově využívat okliku kolem Kravího dvora (Hrudkov čp. 13), tak jak ji známe dnes.

Po třech a půl letech výstavby byla proměna bývalého ubytovacího zařízení na sanatorium dokončena a v listopadu 1963 byl areál slavnostně předáván zdravotníkům. O tom si ale povíme v pokračování našeho vyprávění o historii bývalé plicní léčebny na Hrudkově v příštím čísle Rožmberského zpravodaje.

- Jiří Anderle, vysibrod-historicky.cz -

Vyšší Brod převzal bývalou plicní léčebnu Hrudkov. Má ambice stát se lázeňským městem

Město Vyšší Brod 19. června oficiálně získalo areál bývalé plicní léčebny Hrudkov, který léta chátrá. O převodu rozhodli krajszí zastupitelé na svém dnešním zasedání. Vyšší Brod tak získává lokalitu s velkým turistickým, urbanistickým i medicínským potenciálem. Vedení toho středověkého města na Vltavě bere revitalizaci Hrudkova jako životní výzvu. Hrudkovu jsou tamní radní připraveni vrátit status jedinečné adresy.

„Starost to rozhodně bude, ale bude to ku prospěchu nejen této lokality, ale i obyvatel našeho města,“ říká místostarosta Vyššího Brodu Jaroslav Marek. „Důvod, proč si areál přebíráme, je jednak jeho neutěšený stav, který není našim občanům lhostejný, ale i jeho poloha – leží v jednom z nejkrásnějších míst s nádherným výhledem do údolí. A samozřejmě je důležitý léčebný, medicínský potenciál. Těch faktorů je více,“ shrnuje místostarosta Marek.

Bývalá plicní léčebna Hrudkov patřila Nemocnici České Budějovice, jejímž zřizovatelem je Jihočeský kraj. Současné vedení Vyššího Brodu se snaží toto jedinečné mís-

to získat od svého zvolení v roce 2022. Majetkový převod je podle místostarosty Marka splněním jednoho z hlavních předvolebních slibů. „To, co se nedařilo dlouhá léta, se nyní povedlo. Obrovský dík patří hejtmánovi Jihočeského kraje Martinu Kubovi, vedení Nemocnice České Budějovice a také senátorovi Tomáši Jirsovi – všem, kteří nám byli ochotni naslouchat,“ dodává Marek.

Plány města Vyšší Brod s Hrudkovem jsou ambiciózní. Radnice chce lokalitu proměnit v atraktivní místo pro bydlení, rekreaci a lázeňství. „Budeme chtít z Hrudkova udělat opět skvělou adresu. Chceme využít tamní vzduch, který léčí, turistický potenciál tohoto jedinečného místa i atmosféru klidu. Naším cílem je, aby se z Hrudkova a Vyššího Brodu stalo lázeňské město,“ říká místostarosta.

Prvním krokem má být vyhodnocení technického stavu areálu a zahájení revitalizace bytových domů. Město počítá se zapojením strategického investora, neboť opravy a rozvoj by z městské pokladny nebyly reálné. „Chceme pro Hrudkov dlouhodobého partnera, který bude ochoten investovat a vnímat potenciál místa stejně jako my,“ uzavírá Marek. Město Vyšší Brod se na převzetí areálu systematicky připravovalo třetím rokem. Rozhodlo se před několika měsíci například prodat část svého bytového fondu. Předpokládaný zisk z prodeje, ve výši zhruba 80 milionů, chce Vyšší Brod investovat do prvotní fáze revitalizace areálu v Hrudkově.

- Pavel Pechoušek, foto: František Fazekas -

Vlci v našem okolí

„Slunko se k potůčku sklání a skalní sluj spátí se zdá, hlas toulavých vlků jde plání a zář ohně do noci plá“, takto začíná znít hymna mladých skautů, kteří se scházejí a působí nedaleko Horního Dvořiště, tudíž se nejedná o žádné vlky divoké.

V místě Černého údolí v Černém lese se scházejí již dlouhá léta se svými vedoucími a říkají si Vlčata. Historie oddílu sahá do roku 1972 a vůdcem této smečky milující přírodu byl tehdy pan učitel Josef Svojsík, kterého členové oslovovali Akelo. Postava z Kiplingovy Knihy Džunglí – Akéla představuje silného a zoceleného vůdce vlčí smečky, který zodpovědně a nesobecky dohlíží na dodržování Zákonů džungle. V našem případě je to Zákon smečky Černého údolí. Akéla v Knize Džunglí přijímá člověčí mládě do smečky a zde vedoucí oddílu Daniel Horký přijímá rovněž mláďata člověčí, která, jak se zpívá v jedné z písní našich Vlčat, ví, že zákon smečky dobrým vlkem být mu káže.

Tou dobrotou našich dětí se myslí nejen dobrý vztah k přírodě, ale i např. čištění ptačích budek, v zimě přikrmování zvěře nebo účast na čištění přírody. Pokud se hajný z okolí na nás obrátí, děti s chutí i stromky zasází. Vlci se potulovali i v Rožmberku! Lenka a Jana Chalupovy byly aktivními členkami.

Většinou se vydáváme do Černého údolí o víkendu, kde se děti učí poznávat nejen druhy bylin, ptáků, stromů, plazů, obojživelníků či savců a dalších i někdy kouzelných obyvatel lesa, ale pobyt na čerstvém vzduchu při hraní dětských pohybových her je dnes mládeži velkým přínosem. K dispozici je tu přírodovědná základna Fortunie nabízející posezení i nocleh a v zimě teplo u kamen. Postavena byla ze dřeva rukama dobrovolníků, svou službu nám dala přes padesát let a letos se jistě děti dočkají její opravy či vylepšení.

K aktivitě se přidávají i rodiče svou účastí na putování lesem, kde malá vlčí smečka si plní své úkoly zadané skřítkem, který po celý rok píše a schovává dětem dopisy. Podle plnění prospěšných úkolů jsou děti odměněny penízky v podobě vlčí stopy a za ně si letos pořizují velice pěkný amulet s několika doplňujícími dílky s tajemným písmem a kresbami,

jejichž vylustění vyvrcholí na letním táboře v Černém údolí. Rodiče dětí se také v březnu přidali k téměř desetikilometrové trati v rámci akce Uklidíme Česko a nasbíralo se v okolí Vyššího Brodu, Lachovic a Hrudkova několik plných pytlů odpadu. Za to patří rodičům i dětem velký dík.

Vzhledem k tomu, že letos si připomínáme jubileum zakladatele oddílu Vlků, na jeho počest bychom rádi popřáli dětem a všem členům jako příznivcům ochrany přírody, spoustu nových poznatků, příjemných zážitků a aktivit, ať má Akéla z toho vlčího nebe na nás potěšující pohled.

- Jana Ďurišová -

 Festival Krumlov
Mezinárodní hudební festival
Český Krumlov

Kaplický den hudby

31 / 7 / 2025

kostel sv. Petra a Pavla
Varhanní soirée: Katharina Zauner
Akademie komorní hudby

městský park
Nokturno: Tomáš Jamník & AKH

Více na festivalkrumlov.cz

LOUČENÍ S LÉTEM

**KAPELA CHLAPI V SOBĚ
(POP/ROCK) OD 18 HODIN
NA ROŽMBERSKÉM
NÁMĚSTÍ**

**STÁNEK S JÍDLEM A PITÍM
NEBUDE CHYBĚT!**

Účastí na akci udělujete souhlas s pořízením a zveřejněním fotodokumentace
(dle nařízení EU 2016/679 GDPR).

K I N O C L U B
Loučovice

VENKOVNÍ K I N O

12. ČERVENCE OD 21:30 U KUŽELNY
VSTUP ZDARMA, OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO

**VYŠEHRAD
DVJE**

V KINECH OD 17. DUBNA